

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

3:dje årg.

Den 20 April 1902

N:o 29

Återgifvande af text eller illustrationer ur HVAR 8 DAG utan särskild öfverenskommelse förbjudes.

INNEHÅLL: Pontus Fürstenberg † (med 8 illustrationer). Ung medaljör (med 1 porträtt). August Körling (med 1 porträtt). He. a Sverige på bazar. III (med 1 illustr.) Konung Oscars wrikes resa (med 4 illustrationer). Generaldirektör C. E. G. B. Storchensfeldt † (med 1 porträtt). En intressant allmogeställning (med 4 illustrationer). En uniformförändring (med 1 illustr.) Två svåra olyckshändelser (med 2 illustr.) Svenska månad (med 1 illustration). Nytt gästspel å k. teatern (med 1 illustration). Veckans porträttgalleri (med 24 porträtt). HVAR 8 DAGS novellblad IX: Riksdagens börda. Öfversättning för HVAR 8 DAG.

BONNIERS TRYCKERI AKTIEBLAG. GÖTEBORG. 1902.

PONTUS FÜRSTENBERG. †

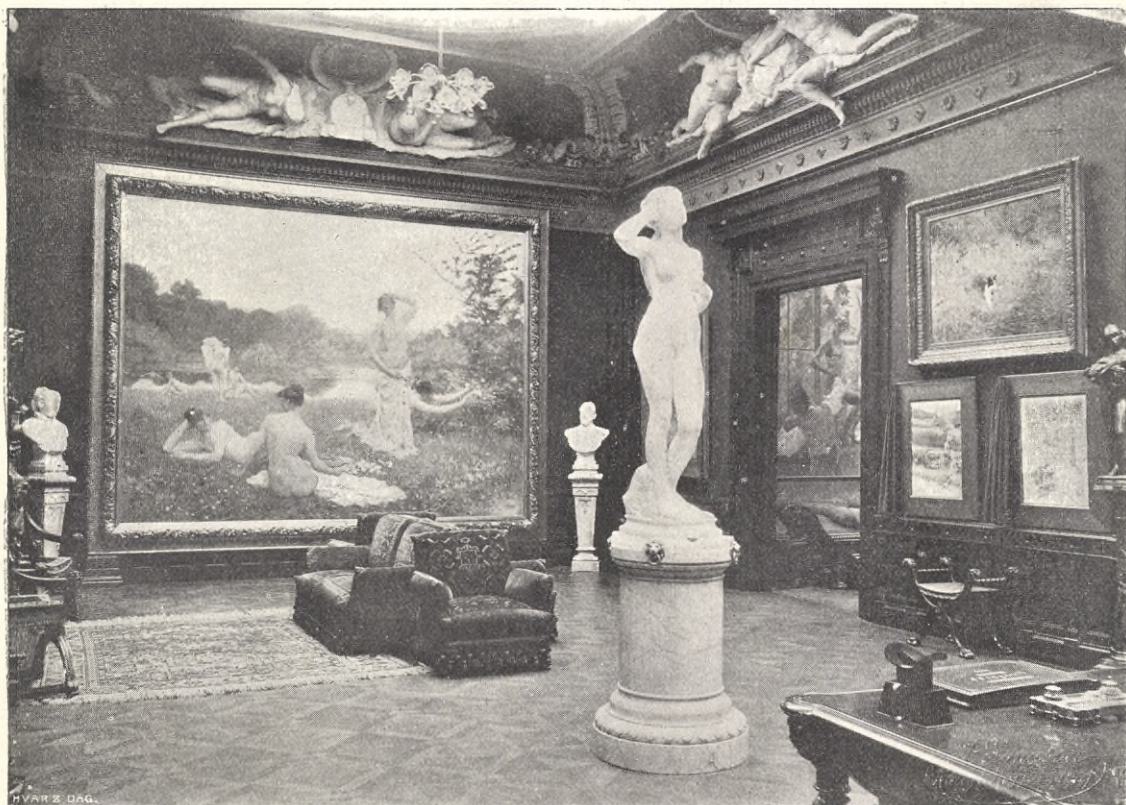
Med fotografier från FÜRSTENBERGSKA GALLERIET, af Aron Jonason, Göteborg.

I vår förnämsta handelsstads centrum på den plats, där det gamla sockerbruket under det gångna århundradets förra del var beläget på en kanalomfluten holme, ligger en gammaldags stilfull holländsk renässansbyggnad, inrymmande Sveriges modernaste konstsamling i nuvarande tid. Det är det Fürstenbergska galleriet i Göteborg.

Grundaren och ägaren af detta galleri, den i tagarne af lidne konstmecenen Pontus Fürstenberg var son till den från Tyskland i början af 1830-talet inflyttade grosshandlaren Levy Fürstenberg. Efter faderns död blef Pontus Fürstenberg delägare i den af fadern grundade stora handelsfirman L. Fürstenberg & C:o. Samtidigt med att han fast-

maka omfattade med lika stor kärlek. Och år 1884 tog detta varma konstintresse sitt mest prägnanta uttryck, ty då grundade Pontus och Göthilda Fürstenberg det konstgalleri, som inom kort skulle bli det förnämsta här i landet och med hvars historia svensk konst i slutet af det 19:de århundradet skulle bli så innerligt förenad.

Sådant som det Fürstenbergska galleriet formade sig blef det emellertid icke blott och bart ett museum för modern konst, det blef en naturlig samlingsplats, ett alltid öppet hem för alla de bästa konstnärer vårt land fostrat under de senaste decennierna. Ty Fürstenberg förstod icke blott att främja konsten, han hade en icke mindre afsevärd förmåga

FRÅN FÜRSTENBERGSKA GALLERIET I GÖTEBORG: Ett hörn af stora galleriet med herr och fru Fürstenbergs porträtbyster, samt »Snöklockan» af Hasselberg, som äfven utfört alla de stora symboliserande takdekorationer. Af tafflor synas »Sommar» af Collin, »På jakt» af Liljefors samt därunder tvenne af Carl Larsons yppersta akvareller.

slog sitt anseende som en särdeles duglig och respektabel affärsman fick han tillfälle att göra betydande kommunala insatser på olika områden i det samhälle han tillhörde. Under tiden gjorde sig hans utpräglade konstintresse allt starkare gällande och efter en längre utländsk resa, hvarunder han äfven kom att besöka konstens förlofvade hemvist vid Arnos strand, anlade Pontus Fürstenberg en liten konstsamling, så omfattande som hans dåvarande tillgångar det medgäfv. År 1880 ingick han efter många års trogen väntan äktenskap med den nobla och varmhjärtade Göthilda Magnus, som brakte honom en hemgift på omkring fyra millioner kronor. Då Fürstenberg härmed fått de rikliga medlen till förfogande, började han allt mera uppmuntra den moderna inhemska konsten, som han och hans

att uppmuntra och styrka konstnärerna, att taga lindrande del i deras sorger, att befästa dem i deras konstnärliga sträfvan och egga dem till förnyade ansträngningar. En mecenat har troligen aldrig stått i ett innerligare personligt förhållande till de män, som genom sin konst vunnit hans beundran och hans ynnest, än Fürstenberg till sina vänner. Ty den som vann Fürstenbergs beundran vann äfven hans hjärta.

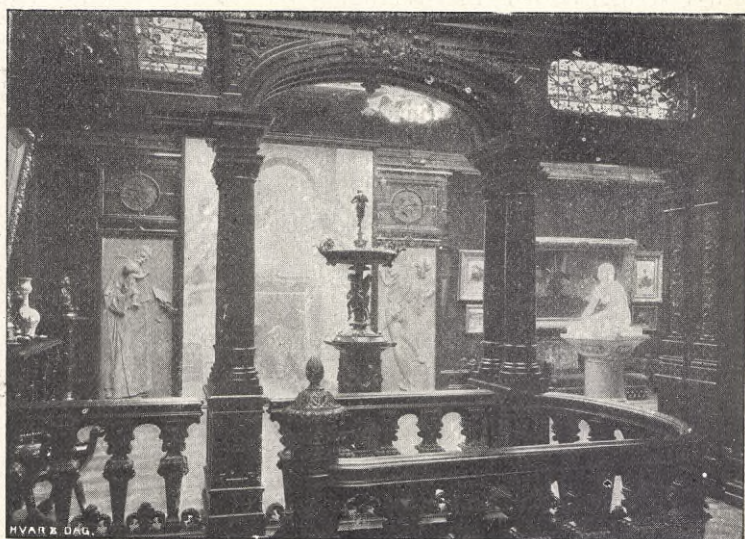
I det Fürstenbergska huset samlades konstnärerna gärna och här möttes de med fintbildade, konstintresserade kvinnor och män ur andra samhällsställningar och njöto den utsökta gästfrihet, som utmärkte detta hem. Ett eller annat konstnärligt element ingick gärna i de Fürstenbergska fästerna och särskildt på musikens område bjöds ofta den

FRÅN FÜRSTENBERGSKA GALLERIET I GÖTEBORG: En del af stora galleriet. Här finnas, ehuru ej å fotografien i detalj synliga, några ypperliga arbeten af den moderna franska skolan. I fonden Chr. Ericsons berömda vas.

yppersta konstnjutning. Sålunda kunde man här få höra lady Hallé, Neruda, Vilh. Stenhammar och många andra af tonkonstens ypperste. Men den främsta af all konstnjutning förblef dock alltid en vandring genom galleriet och man hade då en älskvärd och intressant ciceron i mecenaten själf.

En flyktig vandring är ju visserligen icke nog att ge ett fylligt intryck af den storslagna konstsamlingen, men man hinner dock alltid att dröja vid några af de värdefullaste värken i galleriet. Uppför den stilfulla trappan, hvars sidoväggar prydes af taflor och byster, stiga vi upp i det egentliga galleriet, där blicken strax fångas af Carl Larssons konstsymboliserande, dekorativa dukar infattade af stora snidade reliefer i ek af samme konstnär. Fürstenberg får tag i knapphålet på mitt rockslag och för mig fram till Richard Berghs berömda panorama, »Utsikt öfver Lidingö», mecenatens sista stora förtjusning.

UPPGÅNGEN TILL STORA GALLERIET OCH EN DEL AF DETTA: Man finner här Hasselbergs »Grodan», C. Larssons stora »Renässans» m. fl.

FRÅN FÜRSTENBERGSKA GALLERIET: t. v. A. BÖCKLIN: »Fauner och nymf», t. h. ANDERS ZORN: »Mona».

— Är den inte präktig? Uttrycket i prinsens ansikte — ja, hon också! Den där solen älskar jag. Och så det landskapet! Och det är akademien inte med på — nå, så mycket bättre för mig.

Så stanna vi framför Hasselbergs »Snöklockan», den vaknande vårens fagra symbol, poesins fläkt uppståndelsen i lifgifven marmor.

— Det var mästaren i den samtida skulpturen.

Fürstenberg älskade Hasselberg och förutom »Snöklockan» och den äskliga, skalkaktiga »Grodan» var han särskildt fästad vid den af Chr. Ericsson i marmor fullförda »Näckrosen», den slumrande och drömmande unga kvinnans tjusande bild.

En af de vackraste taforna i galleriet är Bruno Liljefors' »Ufven djupt inne i skogen», där ufven sitter på ett klippsprång, stirrande rakt framför sig med ögon, som snart skolas slutas för dagens skarpa ljus, och med vingar, som fallit trötta till hvila efter natt ig jakt. Rundt omkring står barrskogen sofvande, medan nattens pust smyger fram under de böjda grenarne, men den brytande morgonens första aning är i den tungstämda, violetta himlen därbakom.

— Det är monumental prakt. Det är helt och enkelt — det är konst.

Länge och gärna dröjer man vid den geniale och bisarre, tidigt aflidne Olof Sager-Nelssons ytterst känsliga och färgsymbolska »Fiolspelaren»

— Det är färgens konstnär, som med musik i hvarje pänseldrag gifvit musikens konstnär lif och själ.

Med odelad glädje njuter man en serie teckningar af den norske mästaren Th. Kittelsen, den mystiska sagostämningens, nissarnes och trollens inspirerade konstnär.

ED. DANTAN: »Afgjutning efter levande modell».

— Det är humorn som vandrar genom fabelns rike.

Hans store landsman Erik Werenskiöld fånglar, griper och bedårar genom den skära poesien

och den innerliga barnaoskulden i den novellistiskt gifna genrebilden »Solglimt».

— Det är geniets solglimt i nutida konst.

Medan vi stå försjunkna i stilla beundran framför en af de mästerliga interiörerna af dansken Vilhelm Hammershøj, rumsstillhetens och situationstystnadens mest sjäfulle tolkare, visar fru Fürstenberg sitt välvilligt leende ansikte.

— Det är hemmets poesi, det är stämningssus och drömacord.

Men vi måste vända åter från den hastiga vandringen genom galleriet, där man lätt frestas att gå i detalj och försjunka i beundran inför de enstaka värkens stora tjustning. Öfverallt där man vandrar tager man med sig de starkaste intryck från detta galleri, som är sammansatt af de mest utsökta och representativa alster af en mängd af tidens yppersta konstnärer. Arrangerade med mycket skönhetsinne och fint färgöga utgöra dessa konstverk en helhet af sent förflyktigande skönhetsverkan.

Här var det Pontus Fürstenberg residerade, här var det han skapade den fullödigaste samling af modern svensk konst, här var det han samlade omkring sig landets yppersta konstnärer, de många som han uppmuntrade och främjade, beundrade och höll af. Han var nämligen som en patriark för alla samtida talangfulla, utvecklingsstadda och banbrytande svenska konstnärer. Och han öfvade större inflytande på vår moderna konst än någon annan privat man vid tiden för det nittonde sekel-skiftet.

J. H.

UNG MEDALJÖR.
ROLAND TIGERHJELM.

Foto. Tesch, Linköping.

Lärjungen i Linköpings h. a. läroverk, Roland Tigerhjelm, har af k. m. t. tilldelats medaljen »För berömliga gärningar». T. har nämligen den 8 sistlidne december med fara för eget lif räddat en i hans sällskap varande person från att drunkna, då isen brast och båda kommo i vattuet. Roland Tigerhjelm, som är född 1885, är son till jägmästare Edvard Tigerhjelm i Ludvika.

Vid en lefnadsteckning af Pontus Fürstenberg dröjer man sig gärna kvar i det konstfyllda Galleriet. Så ha ock vi gjort. Men om detta också var på samma gång det som ägde Fürstenbergs största lifsinnes och det, hvilket gaf det rikaste uttryck för hans lifsverksamhet, må man dock ej föreställa sig, att Fürstenberg saknade håg och blick för allt annat än konst. Längre var han en framstående kommunalrepresentant. Ekonomiskt fästad vid ett flertal af Göteborgs största affärsföretag, var han medlem af styrelser för flera af desamma. Hans lifliga och intelligentia uppfattning i förening med köpmannablick var ofta af stort gagn för det allmänna.

Göthilda Fürstenberg, den blida, goda kvinnan med endast en älskvardhet, en älskvardhet lika och lika stor för alla, gick bort någon månad innan den sörjande maken följde henne. Den som kände detta par personligen, har svårt minnas den ene utan att tanken, och en tacksam tanke, omfattar också den andra — de voro så i hög grad ett — med samma intressen för konst, samma önskan att vara till glädje och gagn för andra, samma behof af att gifva och få vänskap.

I de sorgetankar, som grepo hvar och en vid Pontus Fürstenbergs bår, ingick förvisso lika varmt minnet af Göthilda Fürstenberg.

I sitt testamente har Pontus Fürstenberg med det storslagna mecenatskap, som under lifstiden så ofta kom fädernestaden till godo, donerat »Fürstenbergska Galleriets» konstskatter till Göteborg, som jämväl erhållit den stora, dyrbara fastighet, i hvilken äfven galleriet var inrymdt. Till välgörande ändamål ha stora belopp utgått, hvilket allt än ytterligare skall för långliga tider hugfästa Pontus Fürstenbergs namn.

AUGUST KÖRLING.
MED ANLEDNING AF 60-ÅRS DAGEN D. 14 APRIL.

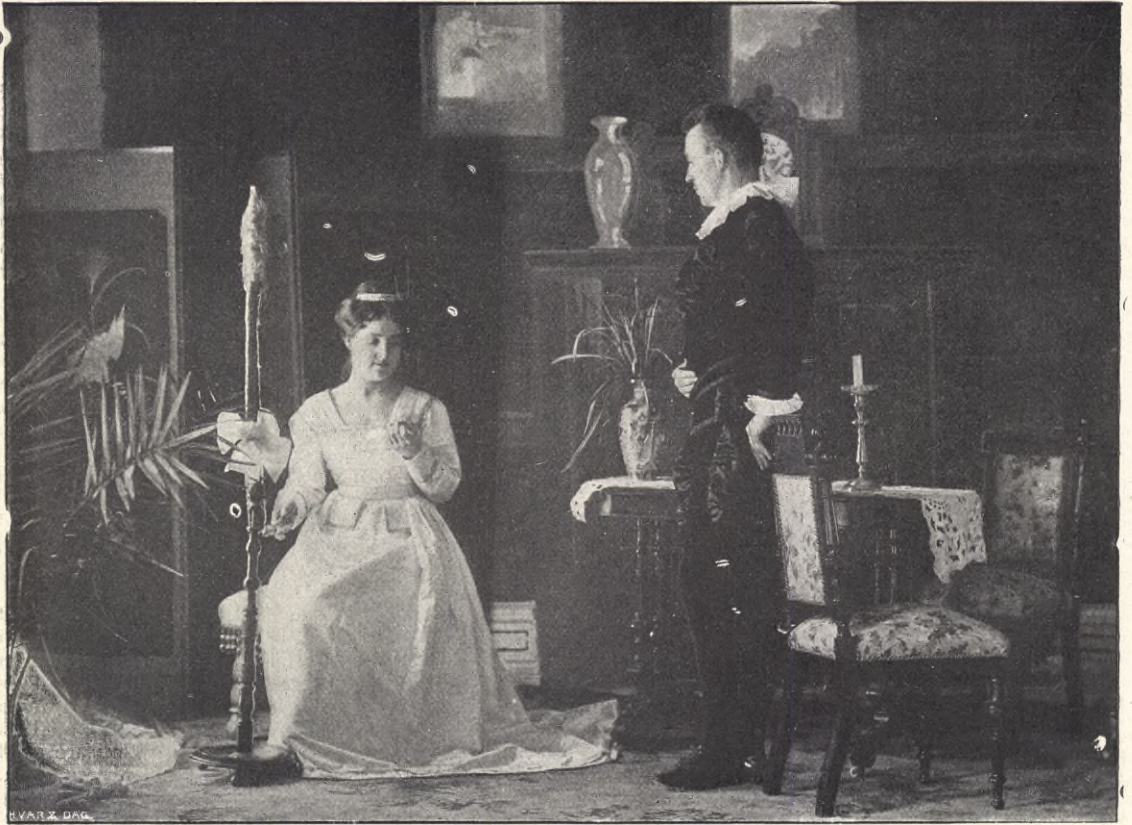

Foto. Marcus, Ystad.

August Körling är en af den stora musikintresserade allmänheten i hög grad gouterad kompositör. K., som rör sig inom kör- och kvartettsångens områden, är dock mest uppburen genom sina vackra, melodiosa visor. Ledamot af Musikaliska Akademien utöfvar K. vid sidan af sitt komponistarbete en betydande musikalisk verksamhet som lärare och

HELA SVERIGE PÅ BAZAR. III.

Efter fotografier tagna af Märtha Bohman, Falun.

FALUN: »EN GAMMAL HISTORIA»: Tablå efter Wilhelmina Lagerholms tafla.

Vi meddela här några bilder från den särdeles lyckade bazar, som den 3 april hölls i Falun till förmån för Fredrika Bremer-Förbundets Stipendiefond för Kopparbergs län.

Bazaren, som var anordnad af en kommitté bestående af ett tjugotal damer ur Faluns societet under ordförandeskap af doktorinnan Sara Widegren, omfattades med största intresse af alla samhällsklasser.

FALUN: »PUTTE I BLÅBÄRSSKOGEN», tablå efter Elsa Beskows teckning.

KONUNG OSCARS UTRIKES RESA.

KONUNGENS ANKOMST, TILL SVENSK-NORSKA MINISTERHOTELLET I PARIS: Då konungens vagn, i hvilken jämte h. m. befunno sig fru Åkerman och öfverhofjägmästare Ankarcrona, körde in i portvalvet, passade HVAR 8 DAGS pariserfotograf på att taga det snapshot, som ofvan återgifves.

På sin i början af denna månad anträdde resa till det sköna Biarritz anlände konung Oscar den 6 dennes på genomresa till Paris. Då express-tåget från Köln precis kl. 4 inlöpte på Nordbanestationen voro där församlade en stor mängd notabiliteter inom den skandinaviska kolonien, nära 200 personer.

Som konungen reser strängt incognito, under namn »comte Haga», var ingen fransk officiell person närvarande.

Sedan konungen lämnat sin salongsvagn, hälsade han vänligt på de närvarande medlemmarna af legationen och konsulatet. Fruarne Åkerman och Lövenskiöld öfverlämnade buketter af röda och skära rosor. En särskild utgång var reserverad för konungen, och då han tog plats i den öppna, tvåspända landå, som väntade, höjdes ett fyrfaldigt dånande hurra. Parisarne, som icke hade någon aning om, att den högväxte gamle herre, för hvilken det hurrades, var samme kung, för hvilken hela Paris jublade för två år sådan, sågo förvånade på denna demonstration. Men en och annan som tagit reda på saken, försökte ett »vive Oscar!»

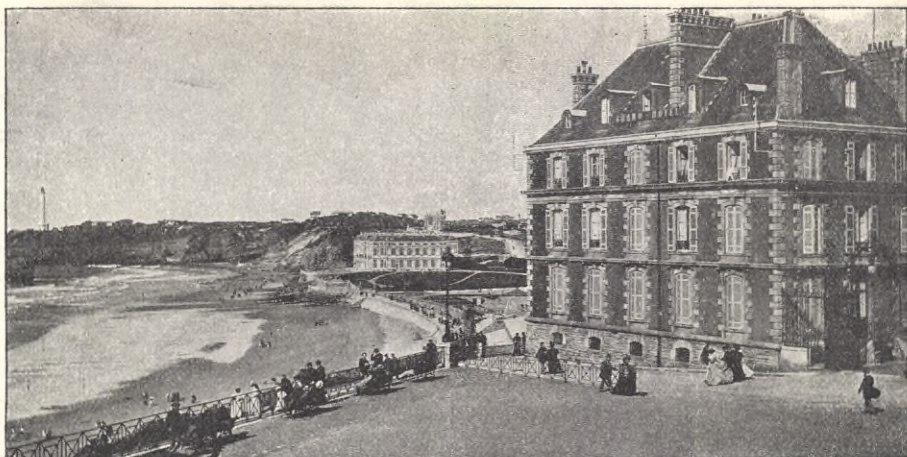
I svensk-norska ministerhotellet hade första våningen ställts till konungens förfogande. Den består af matsal, tre salonger, däribland stora salongen, prydd med konungens marmorbyst och byster af konungarne Gustaf II Adolf och Gustaf III, samt en annan salong, hvars fondvägg täckes af en dyrbar, nyligen restaurerad gobelin ur Gripsholmssamlingen, föreställande ett zigenartåg. Maken, som finnes på Gripsholm, är uppskattad till 150,000 kr. Konungens sängkammare hade inredts i hörnrummet, två trappor upp med utsikt åt Avenue Marceau.

Konungen, som kände sig något trött efter resan, lämnade icke ministerhotellet under aftonen. Till den samma dag gifna middagen för konungen, som serverades i matsalen en trappa upp, hade minister och fru Åkerman inbjudit konungens uppvaktning under resan: öfverhofjägsmästaren V. Ankarcrona, hofmarskalken H. Rustad, kabinettskammaren frih. Åkerhielm, adjutanten öfverstelöjtnant Jungstedt och doktor Flensburg, samt dessutom förrestsministern och öfverhofmästarinnan Lövenskiöld, legationsrådet frih. J. Beck-Friis, militärattachén kapten Heftye med fru, attachéerna greve Wachtmeister med grefvinna, frih. Bonde och Otto Lövenskiöld, generalkonsuln Nordling samt svenske pastorn i Paris S. Stadener. Vid middagen utbrakte minister Åkerman en skål för konungen, hälsande honom välkommen »i det nya huset» och tackande honom för det kraftiga understöd, som jämte riksdagens intresseberedt vår legation i Paris ett eget tak öfver hufvudet.

Följande dag var konungen tidigt uppe, och redan vid 9-tiden lämnade han hotellet till fots i sällskap med ett par af sina kavaljerer för att göra en promenad på boulevarden. I tidningskioskerna kunde han då se sitt porträtt i de färska morgontidningarna, åtföljdt af mycket sympatiska artiklar. — På tisdagen gaf konungen déjeuner för medlemmar af den danska legationen med anledning af konung Christians af Danmark åttiofjärde födelsedag. På aftonen samma dag afreste konung Oscar till Biarritz, dit h. m. t nu anländt.

Efter sin sejour därstädes, som är bestämd till tre veckor, ämnar konungen dröja något längre i Paris på återresan. Hans besök därstädes blir då officiellt och visit afläggas hos presidenten Loubet i Elysée.

BIARRITZ:
Place Bellevue
och
Grand Hôtel
(konungens bostad)

BIARRITZ:
Totalvy
af
badorten.

BIARRITZ: La grande Plage, där badlifvet visar en lika väcker som intressant tafel: på stranden grupper af åskådare och lekande barn; i vågsvallet på det finsandiga långrundet de badande i sina pittoreska kostymer, och det hela omgifvet af af saltmättad, ren, lifgivande luft.

GENERALDIREKTÖR C. E. G. B. STORCKENFELDT. †

Foto. Grainer, Bad Reichenhall.

När en affärsman lyckas få till stånd omfattande finansiella företag, då talar man om denne mans »geni» och böjer sig för storslagenheten i hans planer, hvilkas framgång — hoppas man — nog skall vara till nytta också för det allmänna.

Men när en man, som är i statens tjänst, lyckas åstadkomma något alldeles ovanligt, praktiskt och pekuniärt inbringande — då talar man om hänsynslöshet mot enskilda intressen, och man vill icke inse, att denne man, just genom att icke taga hänsyn till allehanda obetydligheter, som röra de privata intressena, i högsta grad tjänat det allmänna och härigenom alla individer, d. v. s. det stora hela.

Nej, de som råkat vara till hindern och komma i kännbar beröring med den väldige, när denne tagit ut stegen, de skrika högt, och deras medmänniskor, som icke ha klart för sig, huru det hänger ihop, utan endast höra skriken — hvori ordet »staten» blandar sig tidt och ofta, och »staten», det är fienden, i stället för att helt enkelt vara ett uttryck för den allmänna sammanhållningen — de instämma i skriket och förstå icke, att den man, som oväsentligt går ut öfver, är deras sanne vän, hvilken vill deras bästa!

Generaldirektör Storckenfeldt, chefen för Telegrafverket, hvilken den 7 april insomnade i dödens ro efter ett långvarigt lidande, fick i lifstiden uppbära mycket klander för hänsynslöshet o. s. v. Hvarför? Helt enkelt därför att han mera såg till allas intressen än till några få enskildas. Men han var ju ämbetsman, statsjånare, och då var det ju så lätt att få till stånd en opinion mot honom.

Emellertid lät den praktiske mannen och det sunda och genomträngande ingenjörförståndet icke af detta skrik rubba sig i sin öfvertygelse och sina företag. Alla veta vi, hvad han ville: ett statens telefonväsende, ett enhetligt, förstklassigt telefonväsende, omfattande hela riket. Så långt hann han dock icke drifva saken, men han medhann dock mycket under sin arbetsamma, af en svår bröstsjukdom ständigt hotade bana. Oppositionen tyckes icke ens haft förmåga att nedstämma hans goda lynne. Generaldirektör Storckenfeldt, som i det allmänna medvetandet hade rykte om sig att vara en mäktig sträng herre, var i själfva verket icke blott en mycket tillmötesgående person, utan äfven i besittning af mycken humor. Han var en angenäm umgängesmänsk, och särskildt trufdes han tillsammans med tekniskt bildade personer. Och hans personal, de egentliga telegrafjänstemännen visste väl, att chefen helst uppmuntrade sina tekniskt bildade underordnade. Själf var han också i besittning af grundliga ingenjörkunskaper, såsom framgår af nedanstående korta uppgifter, beträffande hans lif:

Född 1847 i Åsaka församling af Skaraborgs län, genomgick S. 1860—68 Jönköpings läroverk och Teknologiska institutet, arbetade 1866 såsom eldare vid statens järnvägar samt 1868—69 såsom ritare hos Nydqvist & Holm i Trollhättan och 1870 såsom filare hos Bolinders. Han företog därefter med statsunderstöd flera utländska studieresor, hvarunder han längre tider deltog i arbetet å lokomotivverkstäderna hos Borzig, Berlin, och Beyer, Peacock & komp., Manchester. S. blef därefter 1874 maskiningeniör och 1878 maskindirektör vid statens järnvägar, å hvilken sistnämnda plats han verkade till dess han 1890 kallades att på förordnande öfvertaga den efter generaldirektör Nordlander lediga platsen såsom chef för svenska telegrafverket, å hvilken plats han tre år senare utnämndes till ordinarie.

* * *

Det svenska telegrafväsendet förskrifver sig från sept. 1853, då den första linien öppnades mellan Stockholm och Uppsala. I juli 1854 öppnades linien Stockholm—Göteborg via Uppsala, Västerås, Örebro, Mariestad, Venersborg och i sept. s. å. linien Göteborg—Helsingborg—Malmö.

Rikstelefonen, hvilken ju i främsta rummet var föremål för generaldirektör Storckenfeldts verksamhet, hade sin uppkomst 1884. År 1890, när S. tillträdde sin befattning, fanns blott en rikstelefonen tillhörande länglinie, mellan Stockholm och Göteborg. Telegrafverket hade då 3,338 ledningar om tillsammans 8,841 km. Abonentantalet var 3,790 och antalet apparater 3,925. Vid början af 1901 uppgingo ledningarne till 42,734 om tillsammans 110,986 km. Antalet apparater utgjorde då 52,000! Intill slutet af 1889 hade utgifterna för statens telefonanläggningar samt inköp af enskilda telefonnät uppgått till kr. 1,386,535:14. Vid 1900 års slut uppgick värdet af rikstelefonledningarne i deras helhet till 20,468,326 kr., och öfverskottet af rikstelefonens verksamhet, som år 1889 var 171,310 kr., uppgick år 1900 till 1,697,335 kr.

Det är siffror, som tala — tala högt om generaldirektör Storckenfeldts verksamhet.

EN INTRESSANT ALLMOGEUTSTÄLLNING.

Efter fotografier tagna speciellt för HVAR 8 DAG af Axel Lindahls fotografaffär, Stockholm.

En utställning af allmogedräkter har anordnats i Nordiska museets i Stockholm lokal, n:r 79 Drottninggatan, af en af museets föreståndare, den på detta område framstående fackmannen hr P. G. Wistrand.

Utställningen omfattade 37 nummer, d. v. s. 37 »panoptikongubbar» och »gummor», en och hvar utförd sin dräkt, samt dessutom samlingar af vantar, skodon m. m. i elfva olika lådor. Bland de delvis vackra, delvis framför allt egendomliga dräkterna märkes en kvinnodräkt från Stora Tuna, som upptar de första numren i museets hufvudliggare! Denna dräkt var en af Arthur Hazelius' första förvärf till Etnografiska samlingen.

Vi lämna här några bilder från denna i eminent mening svenska utställning, hvilka gifva ett godt begrepp om dess pittoreska och instruktiva beskaffenhet.

19. MANSDRÄKT FRÅN NY SOCKEN, ELFDALEN, I VÄRMLAND.

Längst bort i bakgrunden en mansdräkt från Vänga socken, Östergötland; i mellangrunden flicka från V Vingåker, i stor högudsdräkt, och med ryggen mot åskadaren hustru från Öste åker i den s. k. grannlätsdräkten.

UTSTÄLLNINGEN AF ALLMOGEDRÄKTER: I bakgrunden: mansfigur i den gamla Delsbodräkten; i förgrunden till höger man och kvinna i Järfösdräkt för helgöag; till vänster ett par daikullor. den ena (25) i Ålsdräkt, den andra i Tunadräkt.

FOLKDRÄKTER FRÅN SÖDRA SVERIGE: Mansdräkt från Vemmenhög i Skåne; till höger därom: kvinnodräkter från Villands härad i Skåne, från Varend, Sunnerbo och Västbo i Småland; till vänster: kvinnodräkter från Ljunits och Ö. Göinge i Skåne samt Lister i Blekinge.

20—21. MAN OCH KVINNA FRÅN ÖSTERVALLSKOG, VÄRMLAND, i helgdagsutstyrel.

EN UNIFORMSFÖRÄNDRING.

Efter amatörfotografi af löjtnant Knös, Umeå.

OFFICER VID NORRLANDS DRAGONREGEMENTE I DEN FÖRESLAGNA NYA VINTERUNIFORMEN.

TVÅ SVÅRA OLYCKSHÄNDELSEK.
BRANDEN VID SICKLA. — LOKOMOTIVEXPLOSIONEN I EKSJÖ.
Efter fotografier tagna speciellt för HVAR 8 DAG.

Foto. C. Olsson, Sölm.

BRANDEN VID SICKLA: Under natten mellan den 8 och 9 april nedbrann den stora jästfabriken vid Sickla station å Saltsjöbanan. Eldsvådan iaktogs af en stor folkmängd, från närmaste trakten och från Stockholm. Bländ åskådarna trängde sig en del ynglingar, trots varningar och förbud, så nära in på den fallfärdiga byggnaden att vid ett ras af östra gafveln begrafdes ett flertal personer under de glötheta murmassorna. Af dessa räddades några till lifvet, ehuru svårt skadade, men icke mindre än 3 personer dödades eller ha sedan dött af de erhållna skadorna. Vår fotografi visar just platsen där raset skedde.

HVAR 8 DAG.

Foto. Rylander, Eksjö.

LOKOMOTIVEXPLOSIONEN I EKSJÖ: I på bangårdens område belägna reparationsverkstaden var till reparation intaget ett af Nässjö-Oskarshamnns järnvägs lokomotiv af den s. k. Fairleytypen, och man höll just på med uppeldningen af pannan, då omkring kl. 11.25 f. m. den 8 april denna exploderade och kastade hela lokomotivet, som väger 28.000 kg., genom byggnadens tak, öfver bangårdens spårssystem omkring 25 meter bort. Man kan därpå göra sig en föreställning om explosionens kraft. Hela byggnaden blef också i grund ramponerad.

I verkstaden befunno sig vid tillfället maskiningeniören Sand, maskinarbetareförmannen Nilsson och maskinbetaren Pettersson framför den under uppeldning varande pannan, och dessa hade just konstaterat ett tryck af 8 kg., då explosionen inträffade, fyllande den rasande byggnaden med ånga och rök. Sand och Nilsson fingo hvar sitt ben afslaget.

NYTT GÄSTSPEL Å K. TEATERN.

Porträtt af tyske operasångaren FR. F. L. RICHTS,
taget specie.lt för HVAK 8 DAG.

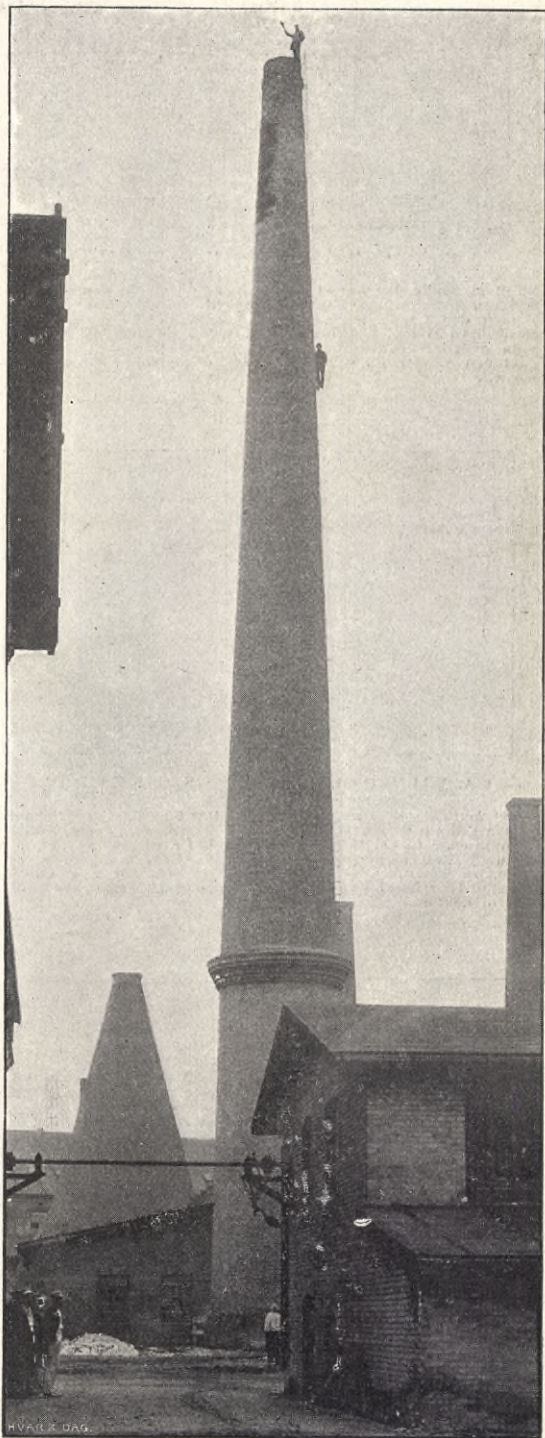
Foto. C. Olsson, Skåm.

F. FRIEDRICHS SOM »ALBERIK».

Sedan någon tid gasterar å kungl. teatern i Stockholm den framstaende tyske operasångaren Friedrichs, från Bayreuth, känd Wagner-sångare. Af kritik och publik har i F:s åter-gifvande af Beckmesser i »Mästersångarne» och Alberik i »Rhenguldet» mottagits med stort bifall. Särskildt i det sistnämnda fordrande partiet var framställningen rent af mästerlig. Vid generalrepetitionen inträffade det högst ovanliga att efter en stor scen såväl medspelande som orkesterns medlemmar medelst applåder bringade den utmärkte artisten en ovation.

nade muren. Åskådarna vände sig rysande bort för dem såg det ut som om han störtade ned. Men Lindberg grep blixtnabbt i det tåg han nyss fastgjort och räddade sålunda sitt lif.

Lindberg bedref arbetet med användande af ett slags primitiv, rörlig ställning kring skorstenen. Den lilla platån, som är utan räckverk, hissas upp med hjälp af tåget, och på detta lifsfarliga viskola åskledare och skorstenen repareras.

HVAK 8 DAG.
Efter fotograf.

SVENSKT MANNAMOD.

I en fabrik nära Köpenhamn behöfde en 150 fot hög skorsten nyligen repareras. Två danska sotare kröpo inifrån upp till skorstenens topp, men ville icke befatta sig med arbetet, då skorstenens öfversta del visade sig vara så bristfällig att de ansågo sig riskera lif och lem.

* En svensk arbetare, Karl Lindberg från Landskrona, blef tillkallad och tog itu med saken och började den 3 April sin uppstigning. Han föredrog att gå upp på skorstenens yttersida, i det han slog in tunna järnhakar i yttermuren och begagnade dessa som trappsteg. På detta sätt arbetade han sig småningom upp och nådde på jämförelse kort tid toppen.

Innan nedstigningen ställde han sig på ett ben på skorstenens krön, med hatten i hand och armarne ut i luften medan åskådarna med tillbakahållen andedräkt iakttogo våghalsen. Han stod några sekunder i denna dumdristiga ställning, medan en fotograf förevigade situationen. Så satte han sig helt lugnt på skorstenens kant och började nedstigningen.

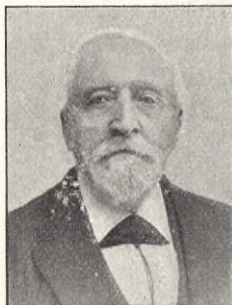
Åskådarna drogo en suck af lättnad, viftade med hattarne och hurrade. Men så lossnade ett par af hakarna, som ej sutto riktigt fast i den räm-

VECKANS: PORTRÄTT:

F. O. AGGE.

80 år fyllde den 9 april bankkassören i Ronneby, *F. O. Agge*, hvilken den 1 april incheaft sin befattning i 25 år. A. hyljades på båda dagarne af magistrat samt släkt och vänner för sitt redbara arbete.

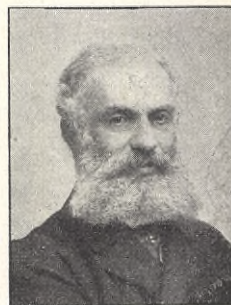
H. G. W. GALLANDER.

80 år fyllde den 4 april f. häradsskrifvaren i Hjo *Hans Gustaf Wilhelm Gallander*. G., som 1848 blef länsman och 1864 häradsskrifvare, tog 1889 afsked. Han är sedan 1887 ordförande i Hjo sparbank.

J. A. G. FRICK.

75 år fyllde den 10 april f. d. stedsfiskalen i Linköping *Johan Aron Gabriel Frick*. F. utnämndes 1803 till stedsfiskal och erhöll 1896 afsked med pension. Trots sin höga ålder är han i besittning af goda kropps- och själskrafter.

H. E. WEYLANDT.

60 år fyllde den 6 april kassadirektören i Nya Trollhätte kanalbolag kaptenen *H. E. Weylandt*. W., en i hufvudstaden mycket känd person, var på födelsedagen föremål för mycken hyllning.

[A. MALMROTH.

60 år fyllde den 6 april kyrkoherden i Stora Harrie och Wiske församlingar, *Anders Malmroth*. M. har utgifvit åtskilliga teologiska arbeten, på grund af hvilka han vid universitetet i Jena blifvit utnämnd till teol. doktor.

S. G. SIKSTRÖM.

Den 9 april fyllde föreståndaren för kongl. Handverksskolan för blinda i Kristinehamn *S. G. Sikström* 60 år. S. har varit skolans föreståndare allt ifrån dess öppnande år 1881, samt har dessutom på många sätt bidragit till blindundervisningens framåtskridande i vårt land.

C. E. ARWEDSON.

Den 5 april fyllde majoren vid kongl. Lifregementets dragoner *Carl Eduard Arwedson* 55 år. A., som blef officer 1849 och major 1898, uppvaktades under dagens lopp af vänner och kamrater.

L. H. A. MONTELIUS.

55 år fyllde den 7 april f. d. höfrättsassessorn, häradshöfdingen i Östra Värends domsaga *Lars Henning August Montelius*, lyckönskad på födelsedagen.

O. W. CARLSTRÖM.

50 år fyllde den 5 april direktören för Göteborgs Kamgarntspinneri Aktiebolag, en af cheferna i firman *A. B. Werner & Carlström*, *O. W. Carlström*, på hedersdagen lyckönskad ifrån när och fjärran, samt särskildt uppvaktad af den stora kontorspersonalen.

A. KJELLGREN.

Kommunalkamreraren *August Kjellgren* i Sundbyberg, fyllde den 3 april 50 år. I hög grad populär i sin hemort, uppvaktades K. af Folkskolans lärare och elever, af kommunalt intresserade köpingsbor m. fl. och erhöil den värderade mannen flera minnesgåvor.

J. A. HERTZ.

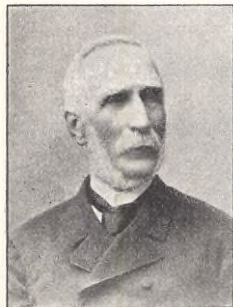
50 år fyllde den 3 april grosshandlaren *Johan August Hertz* i Göteborg. H. firade äfven 30-årsjubileum såsom affärsman. Han uppvaktades under dagens lopp af sin personal m. fl.

J. O. NEANDER.

50 år fyllde den 7 april kapten *J. O. Neander*, befälhafvare å ångfartyget *Dux*. N. har i nära 20 år varit i Stockholms ångfartygsrederiaktiebolags tjänst. På födelsedagen öfverlämnades åt den omtyckte mannen en hedersgåva från gamla vänner.

GALLERI

P. R. TOTTIE. †

Den 3 april afled i Södertälje oruksägaren *Per Reinhold Tottie*, född 1818. T. ingick efter afgåd kameralexamens såsom officer vid Lifregementets grenadierkår, men lämnade snart militärtjänsten, för att ägna sig åt landbruket. Han sörjes närmast af maka och barn.

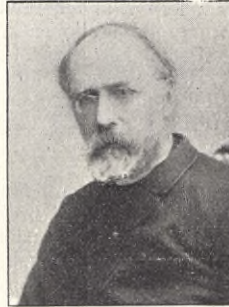
G. P. WIESSNER. †

Den 31 mars afled i Stockholm f. 55vertryckaren vid gener. alstabens litografiska anstalt *Georg Petter Wiessner*, 80 år gammal. W., som var utmärkt skicklig i sitt fack erhö 1881 medalj i egenskap af "Sveriges fältryckare". Han sörjes närmast af barn och barnbarn.

C. P. MÖLLER. †

Den 8 april afled i Stockholm grosshandl. *C. P. Möller*, 79 år gammal, sörjd af släktingar och många vänner. M. etablerade sig i hufvudstaden 1847. Under krisen 1857 gaf han idén till den garantifond, som bildades, hvarigenom många firmor räddades från undergång.

J. E. A. ÄHRLING. †

Den 31 mars afled i Umeå härads höfdingen i Vesterbottens södra dom saga, *Johan Erik Alfred Ähring*, född 1833 utnämndes han 1861 till länsnotarie Vesterbottens län och 1893 till häradsbötting. Han sörjes närmast af maka, samt desutom af många släktingar och vänner.

W. L. H. SCHREEBER. †

Den 2 april afled i Wernamo f. d. kommissionslandmätaren *Wilhelm Leopold Henrik Schreeber*, 67 år gammal. S. blef landtmätarielev 1858 landtmäteriauskultant 1862 samt vice kommissionslandmätare 1871.

M. E. BARNEKOW. †

F. d. kaptenen vid Södra skånska infanteriregementet, friherre *Matte Edvard Barnekow* afled den 6 april i Ystad, i en ålder af 65 år. Den duglige militären, angenäm och försynt till sitt väsende, sörjes af kamrater och många vänner.

P. A. EDLING. †

Den 15 mars afled i Stockholm civilingenjören *Per Axel Edling*, 61 år gammal. E. var i omkring 20 år kemist vid Sommeli fabriker vid Gäddviken. Litterärt bildad, sörjes den gemytliga mannen af många.

C. A. M. SANDELS. †

Den 8 april afled i Göteborg i kaptenen i Hallands regementes reserv *Carl Axel Magnus Sandels*. S., som var född 1840, deltog med utmärkelse i det senaste dansk tyska kriget. Han sörjes närmast af maka och barn.

G. A. OLSSON. †

F. d. kaptenen vid Kongl. Västerorrlands regemente *Gustaf Alfred Olsson* afled den 3 April i Vadstena, i en ålder af 51 år. Han var under flere år gymnastiklärare vid Sundsvalls högre allmänna läroverk, samt desutom på Marssön.

H. W. BERNSTRÖM. †

Den 10 april afled i Göteborg en i vida kretsar känd, aktad och uppskuren person, kamreraren vid Göteborgs och Bohus läns sparbank *Hugo Walfrid Bernström*. B. efterlämnar minnet af en sällsynt sympatisk och älskvärd personlighet och, en dugande tjänsteman.

O. HULTGREN. †

Stationsinspektoren i Vårgårda *Otto Hultgren* afled den 2 april, i en ålder af 56 år. H. antogs vid statens Järnvägar 1859, blef stationsinspektör 1873. Den särdeles energiske mannen, hvilken var äldst i tjänsten af inspektorer vid järnvägen, sörjes närmast af maka, samt desutom af en stor vänskrets.

E. G. BJÖRK. †

Den 30 mars afled i hufvudstaden tjänstemannen i riksbanken *Erik Gustaf Björk*, i en ålder af närmare 35 år. B. har, oakadt sin ungdom, medhunnit en ganska omfattande och förtjänstfull skriftställareverksamhet i ämnen hörande till hans fack. Den duglige ungdomen sörjes af många.

Pänningar hade alltid varit en stor börda för Phil Herbert. Naturen hade på honom slösat sina bästa gåfvor; han var stark och välväxt och ägde stor intelligens. Hans fader dog då sonen endast var aderton år gammal och lämnade honom i arf närmare tio millioner kronor.

Denna börda var för tung för hans skuldror.

Under årens lopp blef han från att ha varit en liflig, munter gosse förvandlad till en kall, reserverad man. Vid universitetet var han en mycket eftersökt sällskapsbroder.

Minst fem gånger hvarje dag blef han uppsökt af vänner, som anlitate hans hjälpsamhet.

»Gamle gosse» brukade de säga, »kan du låna mig en femma till nästa månad? Tusen tack, du är verkligen en hedersknyffel.»

Phil skiljde sig från pänningarne med lätt hjärta. Samtidigt förlorade han och med dem många vänner.

Då studietiden var öfver råkade han ut för en annan fara — alla mammor med giftasvuxna döttrar.

»O, så roligt att träffa er, mr Herbert. Skulle ni ej vilja komma och hälsa på hos oss? Kom så snart ni kan, om möjligt redan i afton.»

Men Phil var trött på alltsammans. Han hade inga vänner, men många bekantskaper. Verkliga vänner skulle han likväl kunnat skaffat sig, men hans stora misstänksamhet mot alla lade hinder i vägen.

Naturen hade utrustat honom med skönhetssinne och konstnärliga anlag, och hade han fått bryta sin egen bana, skulle han snart i den stora världen blifvit ansedd som en stor artist.

En dag fattade han ett djärft beslut. Han lämnade sin eleganta våning och reste till Paris med några få tusen kronor och nödig attiralj.

Sina dyrbarheter och juveler lämnade han hemma.

Han ändrade sitt namn till Julien och började måla på allvar. Han hyrde sig en atelier vid rue de Madame och uppträdde högst anspråkslöst. Femtio å sextio kronor i veckan voro tillräckliga för hans behof.

För första gången kunde han på allvar njuta af lifvet. Hans kamrater, artisterna, mottogo honom hjärtligt i sin krets. Han gick med heder igenom deras »invigningssupé» utan att förlora fattningen, och snart fick han bland dem många vänner.

En gång nödgades han till och med låna tio francs, emedan han något öfverskridit de vanliga sextio. Han formligen jublade af glädje.

De där många angenäma supéerna å tre francs kommo honom att med vämjelse erinra sig sina femtiofrancs-middagar å Prince's restaurant i London.

En dag underrättade honom värden, att en ny hyresgäst tagit atelieren bredvid i besittning.

»Une belle Américaine», sade han leende.

Följande dag fick Phil se henne, och genast kände han sig dragen till henne.

»Kan jag stå er till tjäns», frågade han öppenjärtigt. Hon höll på att ordna sina möbler och antog med tacksamhet hans anbud.

Genast blefvo de vänner. Hennes namn var Sadie Morgan, och hon var som alla amerikanska flickor mycket själfständig af sig. En gång erbjöd han sig betala middagen, då de spiset tillsammans.

Hon afböjde det med ett kallt leende, och han hade takt nog att aldrig mer komma med en sådan förolämpning. Denna nya lifserfarenhet verkade rent af uppfriskande på honom.

Naturligtvis blef han förälskad — ursinnigt, besinningslöst förälskad, och för första gången kände han sig tacksam för sina rikedomar.

Men »festina lente», heter ordspråket. Hon skulle ingenting få veta förrän efter bröllopet. Det skulle bli en angenäm öfverraskning.

Slutligen friade han. Hon antog hans anbud öppenjärtigt.

»Ja, jag håller af er», sade hon med en svag rodnad å kinderna.

»Skall jag skriva till edra anhöriga?» frågade han.

»Jag har inga», svarade hon.

»Moi non plus!» svarade han med misstänkt snabbhet. »Då är det ingenting, som kan komma hindrande i vägen för vårt giftermål.»

De skrefvo båda hvar till sina vänner och underrättade dem om förlofningen och det tilltänkta bröllopet.

»Vi komma nog att få det knappt emellanåt», sade Phil en afton.

»Ja, men nog skola vi tjäna tillräckligt för vårt behof.»

Har du ingen önskan att blifva rik.

»Nej», svarade hon hastigt.

Veckan före deras bröllop anlände tvänne bref till rue de Madame.

Det ena var till Sadie från en af hennes flicbekantskaper, som gratulerade henne:

»Jaså, du har fångat den misstänksamme millionären Phil Herbert. Mina bästa lyckönskningar!»

Sadie stirrade förvånad på brefvet. Hon kastade det på bordet och gick ut i Luxembourgparken för att öfvertänka saken.

Phil öppnade sitt bref. Det var likaledes från en af hans vänner:

»Jaså, du tänker gifta dig med miss Morgan, den amerikanska mångmillionärskan. Du är då en lycklig ost!»

Äfven Phil blef förvånad. Han rusade ut — ej till parken, utan gick in på ett café för att hämta sig från sin harn.

Sadie var den första att återvända. Hon gick men ens till Phils atelier. Naturligtvis var han icke där.

Hon fick ögonen på ett öppet bref. Hon fick se sitt namn och kunde ej motstå frestelsen.

Ett rop af smärta gick öfver hennes läppar.

»Han har nog vetat det hela tiden. Min lycka har flyktat sin kos.»

Tårar trängde fram i hennes vackra ögon, och hon snyftade bittert.

Phil inträdde med ett bref i handen.

»Först», sade han, »måste jag bedja dig om ursäkt för det jag läst detta bref. Jag fann det öppet i din atelier, och fick händelsevis se mitt namn. Äfven jag gratulerar dig att hafva fångat den misstänksamme millionären», tillade han bittert.

Hon sprang hastigt upp.

»Och rörande det här?» ropade hon och höll fram brefvet. »Det synes mig som om du kände till att jag var miss Morgan.»

De betraktade hvarandra.

»Nej, det gjorde jag ej», svarade han.

»Icke jag heller», utbrast hon.

»Då —»

»Vi ha varit litet löjligen med vår misstänksamhet båda två; emellertid — jag —»

»Hvad?»

»Jag älskar dig!»

»Och jag dig, älskling!»

Ingendera af dem har sedermera varit besvärad af rikedomens börda.